

OBSAH

Předmluva	10
ČÁST I. – VŠEOBECNÉ POZNATKY	
STRUČNÝ PŘEHLED VÝVOJE STOMATOLOGIE (Dibelka)	13
STOMATOLOGIE, ROZDĚLENÍ NA JEDNOTLIVÉ PODOBORY, PRACOVNÍ NÁPLŇ (Bažant)	16
MORFOLOGIE DUTINY ÚSTNÍ, S FYSIOLOGICKÝMI A KLINICKÝMI DODATKY (Adam, Rozkvcová, Hájek, Ter-Manueliancová)	18
Úvod a rozdělení látky	18
Zuby (dentes)	19
Vývoj a prořezávání (erupce) zubů	19
Topografické rozdělení zubu	21
Označování zubů	23
Všeobecné pokyny pro kreslení a modelování zubů	25
Popis zubů stálého chrupu s obrazovým návodem pro modelování a kreslení	29
Stálý chrup jako celek	44
Frontální úseky	44
Laterální úseky	45
Rozsah, tvar a uspořádání zubních oblouků	45
Popis zubů dočasného chrupu	46
Dočasný chrup jako celek	48
Okluse a artikulace	49
Oklusní rovina a další pomocné roviny a body	50
Výška skusu a její určení	51
Stručná osteologie čelistí a kůstek patrových	51
Horní čelist (maxilla)	51
Dolní čelist (mandibula)	53
Kůstky patrové (ossa palatina)	55
Čelistní kloub (articulus mandibularis)	55
Morfologický popis	55
Pohyby v čelistním kloubu	56
Svaly v oblasti ústní dutiny (morfologie a funkce)	57
Svaly obličejové – mimické	57
Svaly žvýkáci	58
Žvýkáci tlak a pohyby dolní čelisti	59
Stručná fyziologie dutiny ústní	61
Přijímání a zpracování potravy	61
Oddělení sousta	61
Zpracování sousta	62
Funkční index chrupu	62
Složka chemickoenzymatická – slina	63
Vnímání pocitů v dutině ústní	63
Chuť	63
Hmat	64
Bolest	64
Teplota	64

Tvoření řeči	64
Jazyk (lingua)	65
Velké slinné žlázy	65
Zubní tkáň	66
Zubní dřeň a dřevná dutina	69
Anatomie a fyziologie parodontu	69
Druhotné usazeniny na povrchu zubu a jejich význam	72
STOMATOLOGICKÉ MATERIÁLY (Brázda, Čechová, Škopek)	74
Materiály používané převážně ke conservačnímu ošetření chrupu a jejich zpracování	74
Obecné vlastnosti výplně	74
Výplňové materiály – rozdělení	74
Prozatímní výplňové materiály	74
Trvalé výplňové materiály	76
Silikofosátové cementy	76
Polykarboxylátový cement	78
Výplňové pryskyřice	78
Amalgam	79
Materiály používané převážně k protetickému ošetření chrupu a jejich zpracování	80
Hmoty pomocné	81
Otiskovací hmoty	81
Modelové hmoty	88
Stomatologické vosky	90
Zatmelovací hmoty	90
Brousící a lešticí prostředky	91
Vlastní protetické materiály	91
Kovy	91
Slitiny drahých kovů	92
Náhradní slitiny na basi stříbra	94
Vysokotavitelné slitiny obecných kovů	94
Zpracování kovů v laboratoři	96
Umělé pryskyřice	98
Stomatologické porcelány	100
Umělé zuby tovární výroby	103
Umělé zuby z keramických hmot	103
Umělé zuby pryskyřičné	104
VYBAVENÍ STOMATOLOGICKÉHO PRACOVIŠTĚ (Brázda, Čechová, Hořejš, Komínková)	105
Zařízení stomatologické ordinace	105
Vyšetřovací nástroje	112
Zubní rentgenové přístroje	113
Popis zubních rentgenových přístrojů	113
Zubní rentgenový film	117
Zpracování filmu	117
Zařízení a nástroje stomatologické (protetické) laboratoře	120
Základní vybavení laboratoře	120
Vybavení specializovaných pracovišť stomatologické laboratoře	123
Vybavení pro zpracování drahých kovů	123

Vybavení pro zpracování pryskyřic	123
Zařízení pro zpracování porcelánu	125
Vybavení pro zpracování slitin obecných kovů	125

ČÁST II. – ZÁKLADNÍ POZNATKY Z JEDNOTLIVÝCH STOMATOLOGICKÝCH OBORŮ

ZÁKLADNÍ ASPEKTY LÉKAŘSKÉ PSYCHOLOGIE A ETIKY

(Svoboda)	129
Osobnost ošetřujícího	129
Vztah k učitelům a spolupracovníkům	130
Jednání s nemocným	130
Stomatologické vyšetření	134
Léčebný plán	140

DESINFEKCE A STERILISACE (Svoboda)	142
Vysvětlení odborných pojmů	142
Jednotlivé desinfekční a sterilizační postupy	144
Var ve vodě	144
Var v oleji	144
Sterilisace nasycenou párou pod tlakem	145
Sterilisace horkým vzduchem	147
Studená sterilisace	148
Chemická desinfekce	149
Aseptické postupy	151
Zásady hygieny provozu na stomatologických odděleních	152

ZÁKLADY STOMATOLOGICKÉ RENTGENOLOGIE (Hořejš)	153
Úvod	153
Hygienické zásady při vyšetřování rentgenem	154
Snímkovácí technika při vyšetřování zubů a přilehlého alveolárního výběžku klasickým rentgenovým přístrojem	154
Ortoradiální – apikální projekce	158
Horní zuby	158
Dolní zuby	160
Snímkovácí technika podle Fitzgeralda	162
Interproximální snímkovácí technika	162
Posouzení snímků	163
Tomografie	163
Použití rentgenkontrastních látek	163

ZÁKLADY ZÁCHOVNĚ STOMATOLOGIE (Brázda, Čechová)	164
Úvod	164
Zubní kaz	164
Obecná pravidla pro přípravu kavity	165
Nástroje pro preparaci kavity	165
Ruční preparační nástroje	165
Rotační preparační nástroje	166
Plnicí nástroje	169
Preparace kavity – pracovní fáze	170

Roztřídění kazivých dutin	172
Základy preparace kavity	173
Matrice	179
Základy ošetření poraněné a zanícené dřeně	181
Přímé a nepřímé překrytí dřeně	181
Amputace pulpy	182
Exstirpace pulpy	182
Prostředky k nekrotisaci pulpy	182
Trepanace zubu a ošetřování kořenových kanálků	183
Zpřístupnění a rozšíření kořenových kanálků	184
Kofenové nástroje	185
Inlej – litá kovová výplň	186
Preparace kavity	186
Otisk kavity přímou metodou	187
Opracování a zkouška odlitku v kavitě	188
Upevnění inleje cementem	188
Vyleštění povrchu inleje v ústech	188
ZÁKLADY STOMATOLOGICKÉ PROTETIKY (Vacek, Komínková)	189
Celkový ráz protetické práce	189
Úkoly umělé zubní náhrady	189
Základní typy umělých zubních náhrad	190
Protetické náhrady pevné (fixní)	190
Plášťové korunky	190
Inleje	192
Čepové korunky	192
Kořenové nástavby pod plášťové korunky	192
Pevný můstek	193
Obecné zásady protetického ošetřování a výroby umělých zubních náhrad	194
Plánování protetického ošetření	194
Preparace zubů	201
Vlastní zhotovení umělé zubní náhrady	202
Začlenění náhrady do žvýkacího aparátu	206
Výrobní postupy individuálních protetických pomůcek v laboratoři	206
Zhotovení jednoduchého situačního modelu	206
Zhotovení individuální otiskovací lžice	207
Zhotovení skusové šablony	207
Zúžení nebo zhotovení otiskovací obroučky	207
Výrobní postupy nejpoužívanějších umělých zubních náhrad fixních	208
Zhotovení lité korunky	208
Zhotovení fasetové korunky s pryskyřičnou fasetou	216
Zhotovení žaketové korunky z pryskyřice	218
Zhotovení jednoduché kořenové nástavby pod plášťovou korunku	219
Protetické náhrady snímací	223
Částečné snímací náhrady	223
Částečné snímací náhrady s kovovou kostrou	223
Snímací náhrady dentální	226
Snímací náhrady dentomukosní	226
Konstrukční prvky náhrad s kovovou kostrou	227
Pracovní postup při zhotovování částečných snímacích náhrad s kovovou konstrukcí	234

Částečné snímací náhrady deskové (s mukosním přenosem žvýkacího tlaku)	237
Celkové náhrady	239
Pracovní postup při zhotovování celkových náhrad	240
ZÁKLADY CHIRURGIE V ÚSTNÍ DUTINĚ (Haberzettel)	246
Názvosloví chirurgických výkonů ve stomatologii	246
Anestésie	246
Místní znecitlivění	247
Anestésie povrchová	247
Anestésie napuštěním	247
Anestésie svodná	248
Anestésie na foramen mandibulae	248
Nástroje pro chirurgické ošetření v ústní dutině a jejich použití	249
Extrakční nástroje	249
Extrakční kleště	249
Extrakce kleštěmi	254
Extrakční páky a jejich použití	255
Ostatní chirurgické nástroje a jejich použití	259
Šití ran	263
Příprava na rozsáhlejší ambulantní chirurgické výkony	267
ÚVOD DO ORTODONCIE (ČELISTNÍ ORTOPEDIE) (Adam)	269
Přehled nejčastějších anomálií a jejich názvosloví	269
Anomálie zubní neboli dentální	269
Anomálie postavení zubů	269
Anomálie ve velikosti zubů	270
Anomálie v počtu zubů	270
Anomálie čelistní a mezičelistní	270
Ortodontická diagnostika	275
Ortodontická terapie	275
Vhodný věk k zahájení terapie	275
Stručný přehled ortodontických přístrojů	276
Základy ortodontické prevence	278
ÚVOD DO PARODONTOLOGIE (Zábrodský)	279
Klasifikace parodontopatií	279
Wyšetření nemocného	280
Nástin léčebného postupu	283
Odstranění zubního kamene	284
Ústní hygiena	285
Čištění zubů	286
Masáže dásní	287
REJSTRÍK	288